

'n HOESBREEF

UITGAVE VAN STICHTING HISTORISCHE SOCIËTEIT ENSCHEDE-LONNEKER

Komt Tram 1 ooit nog thuis?

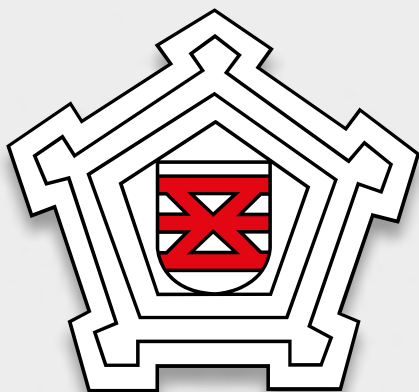
▲ *De Langestraat omstreeks 1915.*

Lezers van de Enschedese editie van Tubantia zullen ongetwijfeld het artikel van Lilian ten Donkelaar over de oude Enschedese tram TET1 gelezen hebben, die momenteel in Overloon gerestaureerd wordt. Oud wethouder Hans van Agteren zag er een prachtige aanwinst voor de stad in: "Zoiets monumentaals moeten we zien te behouden". De Historische Sociëteit onderschrijft zijn woorden voor de volle 100% en wil de gerestaureerde tram graag terug zien komen naar de stad waar deze ooit gereden heeft.

▲ *Glanerbrug omstreeks 1920.*

[Lees verder Pagina 3](#) ►

'n HOESBREEF

Stichting Historische Sociëteit Enschede - Lonneker

Gratis interactieve digitale nieuwsbrief
van de Historische Sociëteit.

www.shsel.nl

Redactie

Ilse van Heerwaarden

Wim Corduener

hoesbreef@gmail.com

Vorige nummers van 'n Hoesbreef
kunt u [hier downloaden](#).

Secretariaat

Gerard Hemelt,

Suze Groeneweglanden 14,

7542 NM Enschede. 06 197 255 77.

secr.shsel@gmail.com

'n Sliepsteen

Contribuanten ontvangen vier keer
per jaar ons historisch blad

'n Sliepsteen. Redactie:

Geert Bekkering, 053 430 06 91

of geertbekkering@shsel.nl

[https://www.facebook.com/
SHSEL/](https://www.facebook.com/SHSEL/)

Onze documentatie is te raadplegen
in Prismare, ruimte 1.07. Roomweg
167 op maandag 10-12 uur en vrijdag
14-16 uur. Contribuanten ontvangen
ons kwartaalblad 'n Sliepsteen.

www.shsel.nl

De Historische Sociëteit Enschede-
Lonneker heeft bij de belastingdienst
de status van culturele ANBI. Dat bete-
kent dat een gift aan de sociëteit voor
125 procent kan worden afgetrokken
van de inkomstenbelasting en voor
150 procent van de vennootschaps-
belasting.

Een ANBI is een algemeen nut
beogende instelling. Onze Historische
Sociëteit mag zich culturele ANBI
noemen omdat we een instelling zijn
die voor minstens 90 procent actief is
op cultureel gebied.

Het oordeel van de geschiedenis

Verwarrende tijden waarin we
leven. Nog steeds veel beperkin-
gen en ook nog steeds het idee
dat er geen andere keuze is. Een
onder druk staande gezondheidsorga-
nisatie die dreigt in elkaar te storten als
we het virus niet onder de duim houden.
Dat is feitelijk de kapstok waaraan alle
maatregelen worden opgehangen. We
moeten ervan uitgaan dat mensen die
de kennis hebben ook rekening houden
met alle bezwaren die gelden.

Het is treurig dat kinderen elkaar niet
treffen op school en daardoor achter-
standen oplopen. Dat de (klein)kinderen
al een tijd niet vastgehouden mogen
worden. Een deel van de economie dat
op slot staat. Voorzichtig omgaan met
onbekenden, kortom; gedoe. En dan ziet
ons kapsel er ook nog niet uit!

Natuurlijk zien wij het graag anders.
Dan moeten we de gevaren en cijfers in
twijfel gaan trekken. Samenzweringen
veronderstellen! Zonder enig bewijs. Het
mooiste staaltje van dit denken kennen
we van de republikein Newt Gingrich
in de VS die ooit beweerde dat hij de
misdaadcijfers niet vertrouwde omdat
hij geloofde in de beleving van mensen.
Tsja...

De geschiedenis zal later over ons
handelen in deze periode oordelen. Dat
is dan wel weer zeker, het zal de geschie-
denisboeken halen. Dan zal ook geana-
lyseerd worden hoe het komt dat zoveel
mensen zo weinig vertrouwen hebben
in de leiders. Is het een gevolg van
populisme dat de laatste jaren op veel
plekken de kop opsteekt? Opvallend
is dat volgers altijd verontwaardigd en
vaak woedend zijn, en graag in groepen
indelen; wij en zij.

Dat kennen we uit de geschiedenis en
moet ons, als geïnteresseerden in histo-
rische verbanden aanspreken.

En intussen proberen wij de Histori-
sche Sociëteit in de benen te houden.
Dat valt niet mee nu overal de wereld
min of meer tot stilstand is gekomen.
Nieuwe initiatieven vanuit organisaties
zijn er niet veel, en het valt ook niet mee
anderen enthousiast te krijgen om aan
de slag te gaan. Mensen werken vanuit
huis. Collega's zien ze vooral digitaal. En
dan heeft de voortgang van lopende

zaken die ge-
regeld moe-
ten worden
prioriteit.

Vanuit het
bestuur en een
aantal actieve
leden wordt
toch gewerkt
om initiatieven
op gang te
brengen Op-

vallend is dat er ook ruimte lijkt bij orga-
nisaties die subsidies verstrekken. Juist
omdat zo weinig nieuwe zaken worden
bedacht, zijn er ook weinig subsidie-
vragers in de markt. De samenleving lijkt
wel in een soort halfslaap geraakt.

In de vorige Hoesbreef meldden wij al
dat er gewerkt wordt aan een idee voor
een Singelfestival in 2022. Daarnaast zijn
er initiatieven om de laatste overgeble-
ven Enschedese tram (die gerestaureerd
wordt) terug te halen naar de stad. Het
project om de geschiedenis van spoor
Zuid zichtbaar te maken met een stukje
spoorbaan langs de Buurserstraat krijgt
een nieuwe impuls. Het idee is daadwer-
kelijk op het voormalige tracé langs de
Zuiderval, op de plek van een vroegere
locomotiefloods, een glazen 'loods' te
bouwen met daarin een stoomlocomotief
die hier vroeger ook gereden heeft.
Mooi passend als 'landmark' aan de
Zuiderval. In het project Cromhoff dat
nu in ontwikkeling is. Ideeën zijn er dus
wel, nu het organiseren van steun van
de stad. We gaan het zien.

Gelukkig slagen we er met de hulp van
Ilse van Heerwaarden en Wim Corduener
in om elke maand weer een fraaie en
boeiende Hoesbreef uit te brengen. En
ook in de voor maart geplande Sliep-
steen zal wederom een aantal interes-
sante en lezenswaardige artikelen staan.
Het bestuur van de SHSEL heeft met Rita
van de Wetering een goede vervanger
gevonden voor Margien Veldhuijsen, die
zeer bedankt wordt voor haar bijdragen.

En zo gaan we actief op pad in 2021 met,
hopen wij, snel normaliseerde omstan-
digheden.

Dick Buursink
Voorzitter

Komt Tram 1 ooit nog thuis?

▲ Tram 1 op de Gronausestraat rond 1925.

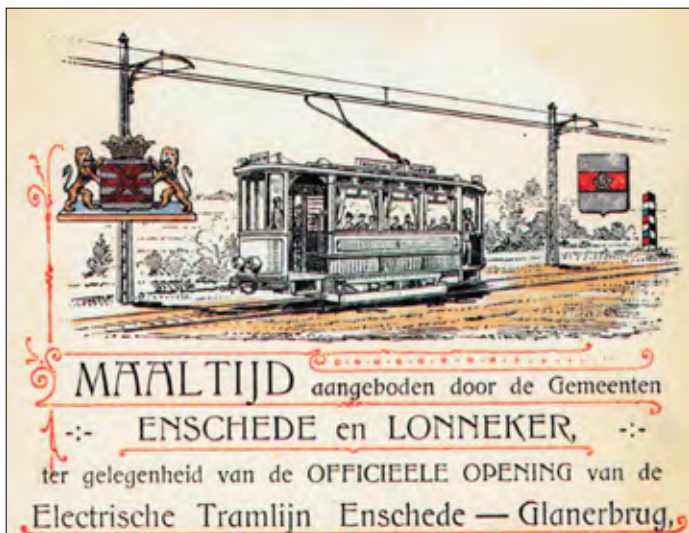
► Vervolg Pagina 1

De heer Henk Thüss, oud medewerker van de Twentsche Electriche Tramweg Maatschappij, schreef ons dat hij de restauratie van harte toejuicht en de terugkeer van de tram ziet als een verrijking voor de stad. Het grootste probleem is van financiële aard. Maar waar een wil is, is een weg. Het bestuur zal zich erover buigen of er mogelijkheden zijn om via acties geld in te zamelen.

Jan Brummer

► *Motorwagen 1 tijdens een ingrijpende restauratie.*

▼ *Menu van de maaltijd tijdens de opening van de tramlijn Enschede - Glanerbrug op 4 juli 1908.*

www.miniatuurbussen.nl

Meer informatie:

- Facebook: [T.E.T. Tram 1 terug in Enschede](#)
- Tubantia: [...komt ons trammetje TET1 ooit nog naar huis?](#)
- Wikipedia: [Twentsche Electriche Tramweg Maatschappij](#)

Verrassing

► *Ons lid Henk Snuverink heeft deze prachtige collage gemaakt van bijzondere gebouwen in Enschede. Het is een plaat waar je naar blijft kijken, omdat je toch wilt weten welk gebouw je ziet en waar dat staat.*

Het Enschede van deze tijd heeft veel te bieden waar wij als inwoners (en geïnteresseerden in de stad) trots op kunnen zijn. We zullen als bestuur eens kijken of wij met dit soort werk nog meer kunnen doen. 'Ken uw stad' is tenslotte één

van de doelstellingen van de Historische Sociëteit. Henk Snuverink heeft er in elk geval een mooie bijdrage aan geleverd.

Dick Buursink

Nieuw bestuurslid SHSEL

► Het is inmiddels alweer een paar maanden geleden dat ik op een vrijdagmiddag de vergaderruimte van de SHSEL binnenliep omdat ik op zoek was naar een foto van Het Zuidkamp. De plek waar ik 52 jaar heb gewoond. Meteen werd ik vriendelijk te woord gestaan en werd me aan alle kanten hulp geboden. Omdat ik er toch was maakte ik meteen van de gelegenheid gebruik een opmerking te maken over het enthousiasmeren van de jeugd voor de geschiedenis van Enschede. Als geschiedenisdocent binnen het voortgezet onderwijs had ik namelijk het gevoel dat er (te) weinig bruikbaar lesmateriaal voorhanden was voor deze doelgroep. Geert Bekkering wist me echter te vertellen dat er een werkgroep in de startblokken stond die naast de Canon van Enschede een aangepaste versie

voor de jeugd zou gaan schrijven. Hier heb ik kennelijk heel enthousiast op gereageerd. Het gevolg was namelijk dat ik de volgende dag een mailtje van Geert ontving met de vraag of ik binnen het bestuur van de SHSEL zou willen gaan fungeren als tussenpersoon tussen de SHSEL en de werkgroep die de Canon zou gaan schrijven. Ik had toen namelijk al verteld dat ik me in de toekomst als vrijwilliger best zou willen inzetten voor de SHSEL en volgens Geert was dit de ideale manier om ervaring op te doen.

Wat volgde was een oriënterend gesprek met voorzitter Dick Buursink die me uitnodigde om eerst eens vrijblijvend een paar bestuursvergaderingen bij te wonen. Tja en toen zat ik daar ineens tussen een stel super enthousiaste bestuursleden, bruisend van energie

en nog vriendelijk ook. Hun geestdrift werkte zo aanstekelijk, dat ik me nu aan u voorstel als nieuwbakken bestuurslid.

Rita van de Wetering

Contactpersonen commissies

[Klik voor meer informatie](#)

► Binnenstadcommissie

Georges Schafraad

E-mail: schafraad@gmail.com

► Boerderijcommissie

Jan Oldenhof

E-mail: boerderijcom@shsel.nl

► Documentatiecentrum

Kor Feringa 053 477 45 95

E-mail: korferinga@shsel.nl

► Foto- en verhalencommissie

Jan Breteler

E-mail: fotoverhalen@shsel.nl

► Monumentencommissie

Paul van Wijk

E-mail: monumentencom@shsel.nl

► Loakstenen- en begraafplaatsencommissie

Harry van der Sleen 053 852 24 94

E-mail: loakstenencom@shsel.nl

► PR-commissie

Bart Jansen, 06 3435 45 16

E-mail: jansebart@gmail.com

► Redactie 'n Sliepsteen

Geert Bekkering 053 430 06 91

E-mail: geertbekkering@shsel.nl

► Historische Kring Glanerbrug

Joop Kwakman 053 461 38 53

E-mail: glanerbrug@shsel.nl

► ICT

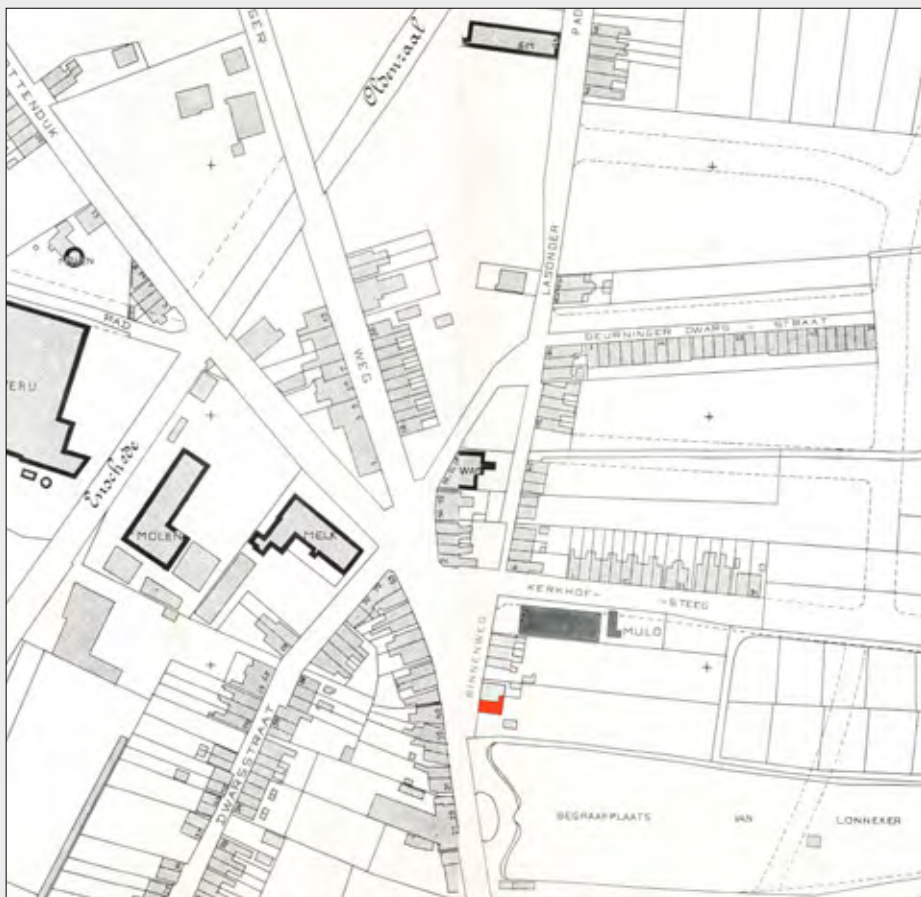
Tjibbe Knol E-mail: tjibbeknol@shsel.nl

Verdwenen straten:

Binnenweg, Kerkhofsteeg en Deurningerdwarstraat

Door **Jan Brummer**
Reacties: janbrummer@shsel.nl

► De Binnenweg, die ooit Lasondervoetpad heette, liep vanaf het Boerenkerkhof aan de Deurningerstraat tot aan de Lasonderstraat-hoek Genestetstraat. In 1934 begon Frits Arke, die aan de Binnenweg 2 woonde, hier samen met Jan ten Barge 'Reisbureau Twente', dat later onder de naam 'Reisbureau Arke' uitgroeide tot een reisorganisatie van formaat. Ook de Lonneker Landbouwschool lag aan deze weg. In 1965 veranderde de loop van de Lasonderstraat en kwam de naam Binnenweg te vervallen. De naam van de eerste zijstraat was Kerkhofsteeg, die ontleend is aan het aan de Deurningerstraat gelegen Boerenkerkhof. In 1921 is de naam gewijzigd in Dr. Benthemstraat. De Deurningerdwarstraat was een vanaf het Lasonderpad doodlopende straat. Ook deze straat veranderde in 1921 van naam in Genestetstraat, ooit bekend van de Spitshuizen. De straat werd doorgetrokken tot de in hetzelfde jaar aangelegde Nicolaas Beetsstraat.

Heden morgen pl.m. 10 uur ontstond er, terwijl de bewoners afwezig waren, door tot nog toe onbekende oorzaak brand in een der woningen van den heer Spits aan de Deurningerdwarstraat alhier, hetwelk bewoond werd door Nijhuis en zijn gezin.
Het huis brandde geheel uit. De brandweer wist den brand tot dit perceel te beperken, terwijl de bureu veel waterschade kregen. Assurantie dekt de schade.

Aan eenige nieuw aangelegde straten in het Lasonder worden namen gegeven; dat wordt naar de buurt der dichters. Er komen een De Genestetstraat, een Bilderdijkstraat, een Da Costastraat, een Nicolaas Beetsstraat, een Borgstrat, een Bernard ter Haarstraat en een Tollenaarstraat. De Kerkhofsteeg werd herdoopt en thans genaamd dr. Benthemstraat.

▲ Onderaan rechts ligt de 'Begraafplaats van Lonneker', beter bekend als het Boerenkerkhof. Ten noorden daarvan begon de Binnenweg. Het rood gekleurde blokje was het pand waar de familie Arke woonde. Rechts de Kerkhofsteeg en ten noorden daarvan de Deurningerdwarstraat. Het vlak links van het midden, waar het woord MELK geschreven, was de Lonneker Melkfabriek, op de hoek van de Kottendijk en de Hengelosedwarstraat.

REIS-BUREAU TWENTE.
3 Dagen langs den Rijn en Ahrdal
OP 28—29 EN 30 AUGUSTUS
NOG ENKELE PLAATSEN VRIJ.
Opgave Reisbureau Twente, F. ARKE, Binnenweg 2, Telef. 2478.
J. TEN BARGE, Pulmstraat 146, Telef. 2479.

Bronnen: Plattegrond Enschede 1913 en '175 jaar straatnamen in Enschede' door J. van Ooyik.

Het Lichtatelier

► Sliepsteenabonnees troffen in de herfsteditie (nummer 143) een folder aan van Het Lichtatelier met hierin een kortingscoupon van 10% op een product naar keuze. Deze actie was geldig tot 31 december 2020. Aangezien ook deze winkel vanwege de coronamaatregelen haar deuren moest sluiten is deze actie verlengd t/m 31 december van dit jaar.

WORD ABONNEE EN ONTVANG 4X
N SLIEPSTEEN
OF GEEF EEN ABONNEMENT CADEAU

+ 4 maanden voor € 16,80 + GRATIS lidmaatschap

Stichting Historisch Sociëteit Enschede - Lonneker

Ga snel naar www.shsel.nl en profiteer!

Onbekend maar niet onbemind

Uw reactie graag naar: janbrummer@shsel.nl

► Op de foto rechts zien we het administratiekantoor van de in januari 1907 opgerichte woningbouwvereniging 'De Volkswoning'. Bij de foto, die opgenomen is in een jubileumboek uit 1932, staat geen adres vermeld. Weet u waar dit pand stond?

Oplossing Hoesbreef 306:

▼ Willie Meester, bestuurslid van de Historische Kring Glanerbrug, wist wie de muzikanten zijn die op de foto in de Hoesbreef van januari staan. We zien de leden van de Muziekvereniging 'Kunst naar Kracht' (KVK). De KVK is in mei 1907 voortgekomen uit de muziekvereniging 'Uit ons Doel'. Zelfs de meeste namen van de geportretteerden zijn bekend.

1 ?	9 Barend F. ten Bruggenkate	17 Harm Gorte
2 Peter Stuivenberg	10 C.F.W. Buying (dirigent)	18 Bernhard Geefhuizen
3 Jan Nijzigh	11 "Grote" Jan Nijholt	19 Herman ten Bruggenkate
4 Teunis van Wakeren	12 "Kleine" Jan Nijholt	20 Hein Nijholt
5 Johannes Talman	13 Geurt Stuivenberg	21 Thijs Nijholt
6 Piet Verbeek	14 Geert Kloos	22 Piet van Dijk
7 Bartus Kloos	15 Albertus ten Bruggenkate	
8 Hielke Brouwer	16 Hein Striedelmeijer	

Wandelen bij de Haarmühle

► In deze tijd is het belangrijk om er op uit te gaan in de eigen omgeving. Ik loop zelf veel in het Witte Veen in Buurse. Mooie wandelingen en vanuit de Haarmühle goed aangegeven. De meeste Enschedeërs weten dat wel. Mooie molen, mooi terras (nu helaas dicht maar in de weekends is er wel een

loket open voor koffie, chocolademelk etc.) Waar ik door mijn zoon op gewezen werd is dat links naast de molen naar beneden lopend de Buurserbeek over zichtbaar wellenkalk uit het Trias ons land binnenstroomt. Dit is de enige plek waar dat zichtbaar is omdat de laag grond daar zo dun is dat het kalkplateau

aan de oppervlak zichtbaar is. Ik was verrast, wist dat niet en denk dat veel mensen dat wel interessant vinden om aan de (klein)kinderen te laten zien. En daarna een stevige wandeling. Veel plezier.

Dick Buursink

Geschonken tekening bewaarschool

► Onlangs kwamen wij in het bezit van twee door Annemarie Kleine Snuverink geschonken tekeningen waaronder deze. Ze zijn gemaakt met aquarel kleurpotloden en gesigeneerd met de naam 'Kortink'. Naar alle waarschijnlijkheid is dit de Enschedese kunstenaar Hennie Kortink.

De eerste Enschedese kleuter- of fröbelschool aan de Achterstraat, die in 1849 werd geopend, kreeg door particulier initiatief in 1861 een nieuw schoolgebouw op een terrein aan de Zuiderhagen, genaamd de 'Modderbrink'. Bij de stadsbrand van 1862 bleef het schoolgebouw gespaard.

De Bewaarschool, zoals deze school werd genoemd, bleef tot 1928 als kleuterschool in gebruik. Daarna kreeg het pand verschillende bestemmingen, laatstelijk als distributie- kantoor tijdens de Tweede Wereldoorlog. Als gevolg van het bombardement van 22 februari 1944 werd het gebouw totaal verwoest.

Jan Brummer

▲ De Veenstraat met rechts het Oaldste Hoes in 1972.

Dertig jaar geleden

► In Dagblad Tubantia van 29 januari 1990 stond dit artikel over het Oaldste Hoes aan de Veenstraat. Het hield destijds veel Enschedeërs bezig aangezien het pand de stadsbrand van 1862 had overleefd. Uiteindelijk is het pand toch door brand verloren gegaan.

► Het Oaldste Hoes in 1976. Alleen de rechterhelft is dan nog bewoond.

Laatste ronde behoud Oaldste Hoes begonnen

ENSCHEDÉ - De serviceclub Kwans ondernemt een laatste poging om Enschede's oudste monument, het Oaldste Hoes aan de Veenstraat, te redden. Het lijkt er echter sterk op dat die poging gedoemd is te mislukken, omdat de standpunten van de serviceclub lijnrecht staan tegenover die van wethouder W. van Egmond. Wanneer er niet snel iets aan het bisu gebeurt, hoeft het overgens niet meer. De zware storm van vorige week heeft fikse schade aan het onbewoonde deel van het Oaldste Hoes toegebracht.

Kwans wil het karakteristieke pand aan de zeventiende eeuw op de huidige plek behouden. De wethouder zegt daarentegen dat dit is onmogelijk in verband met kantoorbesparingen aan de Veenstraat. Voor Van Egmond is verplaatsing van het karakteristieke huis de enige mogelijkheid.

De Historische Sociëteit Enschede-Lemmer steunt Kwans. De sociëteit en de serviceclub bekleden de maner aanwijzen het Enschede stadsbestuur met historische monumenten omringing. „De gemeente moet een loka beleid. Ze laten het gebouw verplaatsen. Het Eldemakkers aan De Kloof en het Oaldste Hoes zijn de enige huizen die de stadbrand in de negentiende eeuw overleefde”, aldus W. van Heek van Kwans.

Mayvonne B. Lijzen van de Historische Sociëteit: „Het stadsbestuur is bezig met waardeloze geschiedkundige panden. Dat is ook al aan de Haakweggerustat gebouwd toen het de huizenbouw van beide bij was. Het huis is nu schade van dat is te herstellen, er staat een woonhuis op. In Enschede heeft de stadsbestuur de laatste jaren.”

„Probleem bij verhuizing van het huis is dat de gemeente de maner geen geld over heeft. Met de verplaatsing en herbouw van het monument zijn enkele honderd duizend

■ Het onbewoonde deel van het Oaldste Hoes is ten prooi gevallen aan de storm.

„Het kost kapitaal om het daar weg te halen. Dat zou nog niet zitten. Dus daarmee wellicht een stuk historische vererving, in juist. Wanneer particulieren het geld op zijn krijgen, valt er over te praten”, zegt Van Egmond. Als het Oaldste Hoes aan de Veenstraat blijft, worden volgens hem onderhoudskosten onoverwinnelijk.

De wethouder vindt de kritiek „in simpel suggestief”. „Je moet wel goede mogelijkheden zien om iets te behouden. Het Oaldste Hoes is mogelijk in te passen in kantoorbe-

■ Er werden verwoede pogingen in het werk gesteld om een van Enschede's oudste monumenten gaaf voor het nageslacht te kunnen bewaren. **ASCHERDE** bouwing. Alles heeft zijn prijs”, vertelt Van Egmond.

Medewerker A.M. Meijer van de bouwsdienst oppert daartoe de mogelijkheid de verplaatsing met subsidie te bekostigen. „Wij zijn overtuigd van verhuizing naar de Kloofstraat. Het huis zou dan een klein knaap worden waar te kantoren voor de culturele instellingen in de regio kunt reserveren. Overstapen te wijken komen wij met een voorstel”, aldus Van Heek.

Wethouder W. van Heek van Kwans is bij tegenstander van verhuizing. „Het huis behoort aan de Veenstraat, daar is het immers gebouwd. Grote kosten om het huis te moeten verplaatsen. We gaan er, ondanks de verklaring van de wethouder, met hartstoele stand tegen aan. In welke vorm de verhuizing wordt uitgevoerd, kan ik momenteel nog niet zeggen. Maar dat er op korte termijn iets moet gebeuren, staat vast. Het huis is dringend aan een restauratie toe”, aldus Van Heek.

De stadsraad moet ook besluiten heeft het grootste deel van het dak van het dichtgetimmerde en onbewoonde deel van het Oaldste Hoes vernieuwen. De andere kant, waar nu winkel E.G.A. Groenland is, wordt naar en dag weer, een verbouwing plannen naar het verhuizing naar de Kloofstraat onder de naam „Meyvonne Groenland hoes”, wordt er zegt, agent behoeft aan „probleem”. Van hier te word te handhaven naar grote waarde heeft om de instandhouding van het huis. Volgens de bouwsdienst is het hoes in een halve eeuw het Oaldste Hoes op de van de andere huizen in het hoes. ■

FOTO: HENK BRUINING

Herinnering aan Jan Bult (Slaters Jan)

Op Eerste Kerstdag werd Lonneker naar Jan Bult getroffen door een ernstige hersenbloeding. Drie dagen later, op 28 december, is hij overleden. Jan werd geboren op 11 augustus 1935 in Lonneker, dat een jaar daarvoor was ingelijfd door Enschede. Na zijn middelbare school volgde hij een opleiding voor ingenieur. Hij was specialist op het gebied van luchtverversing en aanverwante systemen en als zodanig als projectleider vaak betrokken bij de (ver)bouw van ziekenhuizen in het oosten van het land.

Zijn hobby's waren, naast het luisteren naar klassieke muziek, alles wat met vroeger te maken had, vooral de geschiedenis van het dorp Lonneker en de Lonneker Marke. Hij stond aan de basis

van veel geslaagde projecten die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, waarbij ook het project Lonneker Weiden een belangrijke plaats innam.

Jan Bult was niet iemand van grijstinten; iets was wit of zwart. Concessies deed hij niet, zeker niet naar de gemeente Enschede. Jan was 'de luis in de pels' van de gemeente Enschede, zoals Tubantia schreef. Hij had veel verdiensten voor Lonneker en was medeoprichter van de Historische Kring Lonneker Marke. Hij had veel kennis van Lonneker families, oude erven en nijverheid in Lonneker. Jan Bult, een kleurrijk en zeer actief persoon is ons ontvallen.

Matthie Kroeze, Dorpsraad Lonneker.

De volledige versie van de herinnering

aan Jan Bult is te lezen op onze website www.shsel.nl. Directe link naar dit artikel: <https://www.shsel.nl/jan-bult-overleden/>

Henk Kok

Op 9 januari overleed Henk Kok, 97 jaar oud.

Zijn fascinatie voor alles wat met uitvaart te maken had stopte nooit. Hij redde allerlei funeraire volksgebruiken van de vergetelheid, schreef en sprak er onvermoeibaar over en was een vasthoudend speurder. Toen Henk Kok in de jaren 1950 ging werken als vertegenwoordiger van een uitvaartverzekeraar, was zijn interesse in alles wat met uitvaart te maken had al direct bovengemiddeld. Hij begon over funeraire geschiedenis te lezen en spullen te verzamelen. Zijn prima lezingen over een toch wel beladen onderwerp, waren met humor doorspekt.

Henk was niet een van de oprichters van de sociëteit, maar zeker een man van het eerste uur. Er waren toen werkbijeenkomsten op de Hölterhof, waar iedereen vertelde waar hij mee bezig was en de anderen hulp en adviezen gaven. Johan Buursink had hem erbij gehaald. Geleidelijk veranderden die avonden in lezingavonden. In 1979 hield hij een lezing over dodenverering. En in 1990 en 1995 over symboliek en tragiek m.b.t .grafopschriften. In 1998 over funeraire curiosa in Europa, toegespitst op de begraafplaatsen in Parijs en Praag. Een heel ander onderwerp was het verhaal over zwemclubs in Enschede in 2002.

In januari 1989 organiseerde hij voor ons een rondleiding in her Rijksmuseum

Twenthe over de tentoonstelling 'De laatste gang'.

Samen met Jan Lippers (toen onze penningmeester) heeft hij enkele dagexcursies georganiseerd; in 1989 naar Nienborg, Heek, Schöppingen en Eggenrode in Duitsland. Dagexcursies waren dagtochten met een bus, waarbij een warme maaltijd altijd inclusief was. In 1990 gingen we naar Borculo en het huis Verwolde in Laren. In 1993 hebben we het Rijtuigmuseum in Spier en Leek bezocht.

In elke tocht was altijd wel een fraaie kerk te bezichtigen. Henk was goed bekend in het land en wist altijd wel leuke objecten te vinden om te bezoeken.

In 1970 publiceerde hij zijn bekendste boek, De geschiedenis van de laatste eer in Nederland, in 2005 verschenen in een uitgebreide editie als Thanatos. Het boek is Kok ten voeten uit. Het etaleert zijn voorliefde voor lokale gebruiken en anekdotische verhalen. Koks enthousiasme en de ongekenne ijver. Deze en andere publicaties zitten bovendien vol verrukkelijke funeraire anekdoten die hij uit alle hoeken van de samenleving wist op te duiken. In 2005 verscheen zijn meer dan 500 pagina's dikke 'encyclopedie' Thanatos. Maar hij droeg ook bij aan het boek "Graven en begraven" in Overijssel, een uitgave in de serie jaarboeken Overijssel in 1981.

In n Sliepsteen had hij een prachtig artikel over de oudste joodse begraafplaats

aan de Molenstraat, waarvan hij een aquarel uit 1845 opdook. Ook schreef hij over het ronde 'raampje' in de Oostmuur van de oude kerk, dat volgens hem geen hagnoscoop is, maar de plek van een dodenlicht. Hij gebruikte daarvoor veel argumenten uit kerken over heel West-Europa. Zo wist hij ook duidelijk te maken dat de Oude Kerk van Enschede mogelijk op de voorchristelijke gerechtsplaats (dingplaats) staat.

Met Henk Kok verliezen we een lid dat op zijn specialistische gebied erg veel meerwaarde bracht.

Geert Bekkering

Met dank aan Carmen Oude Wesselink-Kok, Arie de Haan en Henk Bollen.